

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1505

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOL. VI.

Chicago, Ill., Pėnnyčia, Rugsėjo-Septemb er 26 d., 1919

Price 2c

No. 227

Kazokai žudo plieno darbininkus

Laivų darbininkai streikuos
Dar daugiau streikierių užmušta

3 užmušti nelaimėj Gary

Bethlehem Steel Co. darbininkai
irgi streikuos

KAZOKAI UŽMUŠE SESIS ŽMONĖ?

75 žmonės esą areštuoti darant masines kratas ir jėskant "bolševikų."

PITTSBURGH, Pa. rugs. 25. — Iš plieno trasto šaltinių atėjo žinia, kuri nėra patvirtin iš jo kitių šaltinių, kad ankar Sharon miestelyje valstijos kazokai darė masines kratas trijuose miesto blokuose, jėskant bolševikų ir I. W. W. Trasto žinia skelbia, kad rasta daug ginklų ir amunicijos, taipgi areštuota 75 žmonės o šeši žmonės tapo kazokų užmušii.

Dabar Shenango klonis eses taip apvalytas nuo "pavojingų" elementų, kad trastas būdys atidaryti savo dirbtuves, jei tik rasi streiklauių.

KAZOKAI NUSOVĖ STREIKIERI.

FARRGL, Pa. rugs. 25. — Šiandie valstijos kazokai nusovė žiurėjusį per langą streikierių Nick Grogan, o kitą žmogų tame pačiame name areštavo. Kazokai tvirtina, kad nušautasis buk kartą šaudęs į plieno dirbtuvę, arti kurios yra jo namas.

Kazokai šiame miestelyje jau nušovė laike šio streiko keturis žmones, neskaitant daugybės tu, kuriuos jie sumušė lazdomis ar sumindžiojo arkliais.

MIRĖ KAZOKŲ PASAUTAS STREIKIERIS

PITTSBURGH, Pa. rugs. 25. — Jau antras iš utarninkė kazokų įpušautųjų prie Lackawanna Steel Co. dirbtuvės streikierių mirė šiandien nuo yra Macierz Bukowski.

TRIS STREIKIERIAI UŽMUŠTI.

Daugiau kaip 50 sužeista susidurus gatvėkariams Gary lielijklose.

GARY, Ind. rugs. 25. — Tris žmonės tapo užmušti ir virš 50 žmonių sunkiai ir lengvai sužeisti šiandien American Sheet and Tinsplate Co. dirbtuvėse, susidurus ten dviem gatvėkariams. Keli iš sužeistųjų galbut mirs. 30 žmonių nuvėžė ligoninėn, neskaitant daugybės lengviau sužeistų, kurie, aprišus žaizdas, patis parėjo namo.

Visi jie yra streikieriai ir buvo atvykę į dirbtuvę atsiimti mokesį.

Susidurimas įvyko pavažiuojant po tiltu, kur yra tik vieni bėgiai, kuriais gatvėkariai vaig-

to j abi pusi. Vienas gatvėkarių buvo medinis, o kitas geležinis. Abu buvo pilni streikiejaus. Skelbiama, kad nelaimė įvykusi delei "nesupratimo ženklų". Sužeistųjų sąrašas: 1) duodamos sekamos lietuvių, ar panašiu lietuvių pavardes: Julius Poška, 1553 Garfield st., Stasys Juškevičius, Jonas Gedvicius, Stasys Šarkevičius, Mikas Kasparas, Adolfas Simernta.

LAIVŲ DARBININKAI NUTARĖ PASKELBTI UŽUOJAUTOS STREIKĄ.

BUFFALO, N. Y. rugs. 25. — Šiandien paskelbta, kad tris didžiųjų Ezerų jūrininkų ir laivų darbininkų unijos veik vienbalsiai įgaliavo savo komitetus paskelbti užuojautos streiką; parėmimui plieno ir geležies darbininkų streiko.

Prie to unijų priguli virš 18,000 narių ir streikas apims apie 80 nuos. laivų. Komitetas už kelių dienų susirinks Clevelande ir nutars streiko dieną. Be pagelbėjimo plieno darbininkams, laivų darbininkai taip jau reikalauja 8 val. darbo dienos, viršlaikio už darbą nedidelėmis uostė, paraikšimo registracijos kortų, pripažinimo unijos ir pakėlimo algos.

LAIVŲ DARBININKAI NUTARĖ STREIKUOTI.

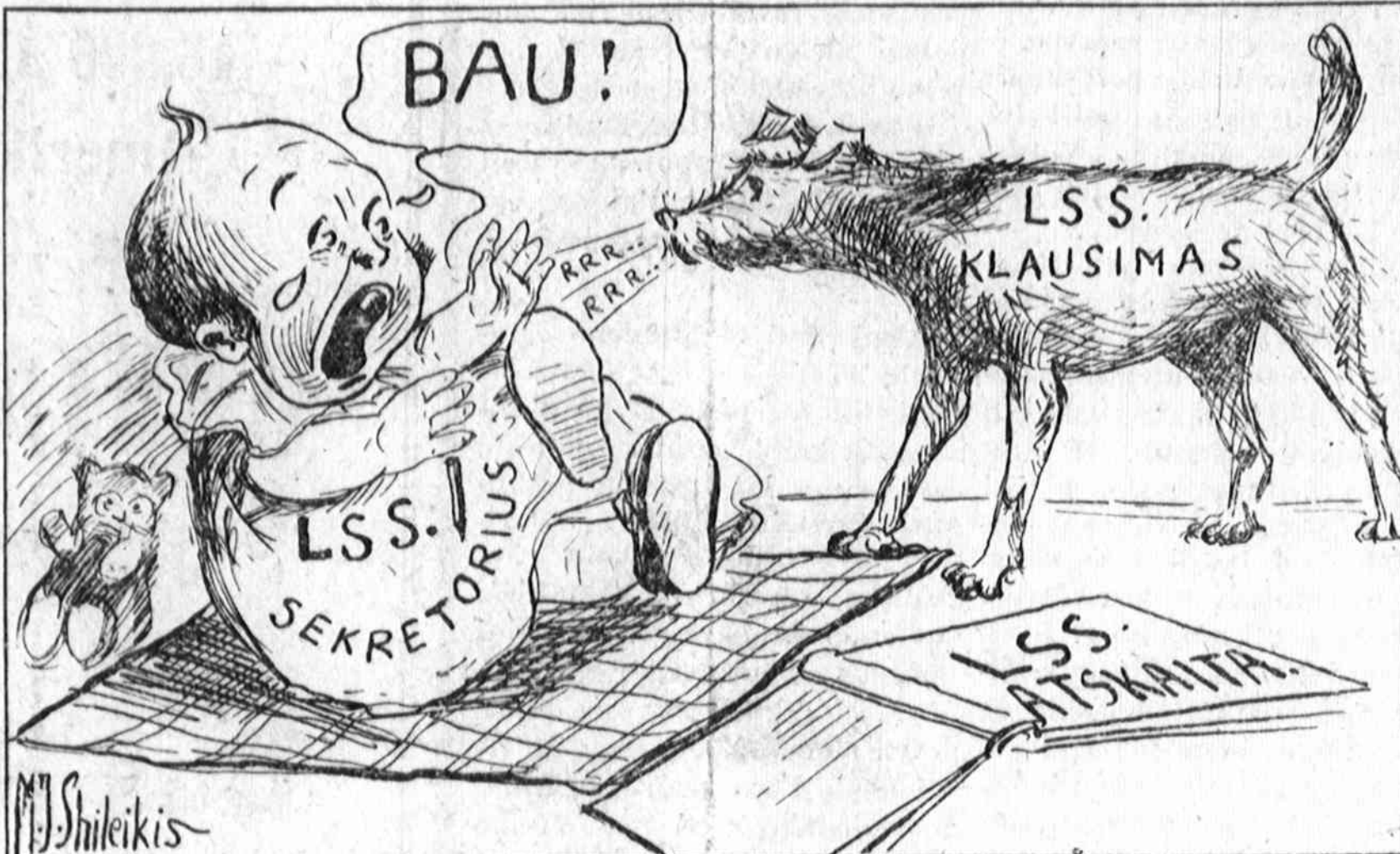
BUFFALO, N. Y. rugs. 25. — Marine Firemen, Oilers, Water Tenders and Coal Passers Unio sekretorius Thomas Conway šiandien paskelgė, kad 5,000 unijos narių veik vienbalsiai nutarė paskelbti streiką parėmimui plieno darbininkų.

BETHLEHEM STEEL CO. DARBININKAI STREIKUOS.

Ir ši kompanija atsisagko tarties su savo darbininkais.

ALLENTOWN, Pa. rugs. 25. — Jei Bethlehem Steel Co. viršininkai nesutiks tarties su organizuotais darbininkais, pascdė rytė, 6 val., visose tos kompanijos dirbtuvėse bus paskelbtas streikas. Kompanija tuč dirbtuvės Bethlehem, Steelton, Sparrows Point, Reading ir Lebanon miestuose.

PITTSBURGH, Pa. rugs. 23. — Nacionalio plieno darbininkų komiteto sekretorius William Z. Foster švakar paskelbė, kad Bethlehem Steel Co. prezidentas E. R. Grace atsisakė tarties su organizuotais darbininkais.

Kalbama, kad "L.S.S. Sekretorius-Vertėjas" yra labai susirupinęs "L.S.S. Klausimu" delei prasidėjusio tvėrimo Socialistų knopų ir kad delei to jam, jei kaip, prisieis išduoti atskaitą prieš tuos socialistus iš savo nesocialistų darbų.

PLIENOSTREIKAS UŽSIBAIGTŲ, JEI TRUSTAS SUTIKTŲ ARBITRUOTI.

Sako Fitzpatrick senato komitetui.

WASHINGTON, rugs. 28. — Plieno darbininkų streikas būtų atšauktas vien jeigu plieno trustas sutiktų pavesti darbininkų reikalavimus arbitracijos komisijai, paskirtai prezidento Wilsono.

Tai pasakė šiandien plieno darbininkų streiko vadovas John Fitzpatrick senato darbo komitetui, kuris tyrinėja priežastis plieno darbininkų streiko. Jis sakė, kad darbininkai tuojaus sugrįžtų į darbą, jei trustas sutiktų su prezidento arbitracija ir pildytų tos komisijos nutarimus.

Senatoriai ketina apie tai tuojaus pranešti prezidentui Wilsonui.

Fitzpatrick beto papasakojo sekretoriams apie tyroniją, kokią siaučia Pittsburgho apdinkėse, kaip ten kazokai terorizuoja gyventojus, užpildinėja ant susirinkimų ir žudo vyrus ir moteris. Jis sakė, kad jei tokios sąlygos ir toliau tęsis, tai negalim bus apsiribėžuoti vien plieno darbininkų streiku, bet streikas turės prisiplesti ir ant kitų svarbių pramonų.

GARY IR DABAR ATSIKAKO TARTIES SU DARBININKAIS.

NEW YORK, rugs. 25. — Kada plieno trasto galvai pranešta apie John Fitzpatrick pasiūlymą senato komitetui, jog plieno darbininkai sutiks atšaukti streiką, jei plieno trustas sutiks pavesti prezidento arbitracijai visus darbininkų reikalavimus, Elbert Gary atakė, kad jis nemano, jog trustas gali tarties su Fitzpatricku ar kitais jo bendrais.

FRANCIJOS RADIKALŲ KONGRESAS.

PARYŽIUS. — Keleta dienų atgal čia prasidėjo radikalų ir radikalų socialistų partijų kongresas. To kongreso tikslu yra prisirengti prie teinainčių rinkimų ir išdrbti tu partijų platformą.

Tų partijų priesnis kongresas bandė pasiekti susitarimą su Socialiste partija ir respublikonais, bet dar nieko toje linkmėje neatsiektu. Ypač kad abi partijos nesusitiko klausime su kuo vienytes. Kuomet radikalai socialistai linksta prie tikiosros Socialistų partijos, radikalai norėtų vienytes vien su respublikonų organizacijomis.

Amerikos Laisvės Konvencija

Amerikos Laisvės (konvencija jau prasidėjo. Dalyvauja 200 delegatų. Reikalauja laisvės žodžio ir spaudos ir amnestijos.

CHICAGO. — Vakari mašinistų svetainė (kur buvo Socialistų partijos konvencija) prasidėjo Amerikos Laisvės konvencija, kurioj dalyvauja virš 200 delegatų, atstovaujančių 2,000,000 jmonių. Konvencija laikys posėdžius iki savaitės.

Seymour Stedman pasiūkino, kad ši konvencija yra bepartijinė ir jos tikslu yra pareikalauti ir sutarti budus kovai už atstegimą Amerikos civilų ir politinių tasių, laisvės žodžio, spaudos ir susirinkimų ir už tuojautinį paluosavimą visų politinių, klesinių ir tikybinių kalinių, kurie buvo nuteisti ilgems metams kalėjiman už savo ištikinimus laike karės.

Konvencijos laikiniu pirminku yra išrinktas J. P. Neary, n fys mašinistų unijos. Konvencijos direktorius J. Mahon Barnes pasakė įžanginę kalbą, kurioj pasmerkė krasos viršininką Burlesoną už varžymą spaudos ir taipiau kritikavo valdžią už naudojimąsi špiunožu ist fymais.

PLENUOJAMAS GENERALIS LOKAUTAS.

Visi fabrikantai remia plieno trustą.

CHICAGO. — Čia vaigšto gandai, kad Illinois fabrikantų asociacija renčiasi paskelbti generalį lokautą, kad pagelbėjus plieno trustui sudaužyti savo darbininkų streiką. Lokauto klausimas busias apsvarstytas asociacijos komiteto susirinkime sekamą utarninką.

Fabrikantai jau nuo kiek laike organizavosi į vieną asociaciją, kuri, reikalui priėjus galėtų bendrai triuškindi darbininkų pasipriešinimą. Dabar esą fabrikantai nors dar ir nėra tvirtai susiorganizavę, bet gi jau galėtų pamokinti darbininkus, kad bile minutė gali pasiaukti pas save daugiau mušikų, Bet to tie esantys ant sąrgybos mušikos kas valandą turi pranešti telefonu į savo "headquarter" kas dedasi jų vietose.

Trustų taipgi turi daugybę šnių gatvėse, kurie veikia tarp darbininkų arba po vardu įvairių "piliečių" užpuldinėja ant streikierių.

galėtų, tai ką galės padaryti darbininkams smulkieji fabrikantai? Jiems tai jau nebeliks jokios progos laimėti kovoje su darbininkais.

GOMPERSAS JAU PASKYRĖ ASTOVUS Į DARBO IR KAPITALO KONVENCIJĄ

Konferencijoj dalyvaus Gary ir plieno darbininkų atstovai

WASHINGTON, rugs. 21. — Amerikos Darbo Federacijos prezidentas Samuel Gompers jau paskyrė 13 atstovų nuo Darbo Federacijos ir darbo ir kapitalo konferenciją, kuri įvyks spalio 6 d. Tarp tų delegatų yra pats Gompersas, Federacijos sekretorius Morrison, angliakasių prezidentas Lewis ir kiti unijų prezidentai ar sekretoriai. Tarp tų atstovų yra tris prezidentai, kurių unijos dalyvauja dabartiniam plieno darbininkų streikui. Jais yra Joseph F. Vantine, prezidentas molderių unijos, M. F. Tighe, prezidentas Amalgamated Ass'n of Iron, Tin and Steel Workers ir William H. Johnston, prezidentas mašinistų unijos.

Prezidentas Wilson t pakvietė atstovauti publiką. Tarpe pakviestųjų ir apšėmusiųjų dalyvauti yra ir plieno trasto galva E. H. Gary. Todel tikimasis, kad toj konferencijoj bus pasiūlia svarstom ir plieno darbininkų streikas, kadangi dalyvaus abi pusės ir kadangi tas streikas yra vienas iš svarbiausių šalyje ir paliečia, nors netiesiogiai, bet visas pramonės. Be to streikas turi netik ekonominių reikšmę, bet čia taipiau cina kova už teisę darbininkams organizuotis ir kolektyviai tarties su savo samdytojais, ko nenori pripažinti plieno trustas.

TRUSTO DIRBTUVĖ PAVERTATA Į TVIRTOVĖ.

GARY, Ind. — Plieno trasto liejyklo čia yra pavertstas į didelę tvirtovę. Visos dirbtuvės apverttos cementine tvora, visur pastatyti mušikos; jie yra kas keli žingsniai. Atokiau nuo dirbtuvių, ant gatvių irgi stovi gerai apsiginklavę mušikos. Kiekvienas jų aprūpintas telefonu, taip kad bile minutė gali pasiaukti pas save daugiau mušikų, Bet to tie esantys ant sąrgybos mušikos kas valandą turi pranešti telefonu į savo "headquarter" kas dedasi jų vietose.

Trustų taipgi turi daugybę šnių gatvėse, kurie veikia tarp darbininkų arba po vardu įvairių "piliečių" užpuldinėja ant streikierių.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1505

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

LENINAS UŽMUŠTAS?

Visos šalys vilkina su ratifikavimu taikos sutarties

Angliakasiai pradėjo tarybas su kasyklų savininkais

LENINAS UŽMUŠTAS?

Tokis gandas paėjo Paryžiaus biržoje.

PARYŽIUS, rugs. 25. — Šiandien biržoje paėjo gandas, kad Rusijos bolševikų premieras Nikolai Lenin tapęs užmuštas.

ESTONAI IŠNAIKINO DU BOLŠEVIKŲ PULKUS.

LONDONAS, rugs. 25. — Pasak čia gautų Estonijos žinių, smarkus mušis siautė vakar Pskovo apygardoje, į pietvakarius nuo Petrogrado, kuriamė estonai išnaikino du bolševikų pulkus.

DENIKINAS IR LENKAI SUSISIEKIA.

BERN, rugs. 25. — Lenkų presos biuras paskelbė, kad gen. Denikino armija, veikianti pietinėj Rusijoj susisiekė su lenkų karcivais arti Kerosteni.

VISOS ŠALYS SUSILAIKO NUO RATIFIKAVIMO SUTARTIES.

Tik viena Anglija tėra ratifikavusi, kitos gi kiek galėdamos atidėlioja ratifikavimą.

PARYŽIUS, rugs. 25. — Ratifikavimas taikos sutarties su Vokietija ir pastatymas pasaulio ant taikos pamatų, darosi neįmanoma, Italijai esant ant kranto revoliucijos, o Francijai drasmiai vidurinės politikos.

Sulig taikos sąlygų, 3 iš didžiųjų penkių valstybių turi ratifikuoti sutartį, pirm negu ji įeis galen.

Viena tik Anglija tai padarė. Suv. Valstijos yra sukuryje senatorinės kovos ir galbut neratifikuos sutarties iki pabaigai lapkričio mėn., o ir tai vėgčiai galima bus ją pervaryti senate be priedų ar susilaikymų.

Prezidentas daug žudo delei atsitikimų Francijoj ir Italijoj. Nėra paslaptim, kad svarbiausiu prezidento ginklu buvo ta, kad senatas sulauko pasaulio taiką atsakymu ratifikuoti. Bet čia Paryžiuje kiekvienas mato, kad Francijos atstovu būtas visais budais ir visais politiniais triksais bando užvilktinti ar nedaleisti ratifikavimo, kuomet siekiama nuversti Clemenceau ministeriją.

Buvo tikėtasi, kad Italija greitai ratifikuos sutartį, bet d'Annunzio kampanija už Fiume sukelė kaštakraujus lotinus ir darliau pripažįstama, kad nė Nitti, nė Tittoni nedrįs iškelti Vokietijos sutarties ar sumanyto susitaikymo apie Fiume, kol neprasie pavojus atviros revoliucijos. Taigi lieka tik viena Japonija iš kurios galima tikėtis ratifikavimo, bet ji delei kritikavimo Santungo, tai atidėlioja, tikėdamosi laimėti daugiau atamos

ORAS.

Giedra ir biski šilčiau šiandien ir ryto.

ANGLIAKASIŲ IR KASYKLŲ SAVININKŲ TARYBOS PRASIDĖJO.

BUFFALO, N. Y., rugs. 25. — Šiandien čia prasidėjo tarybos tarp angliakasių unijos atstovų ir kasyklų savininkų, kad padarius sutartį sekamiems dvejims metams, jei bus pasiektas susitarimas. Bet jeigu angliakasių reikalavimai nebus išpildyti, tuosyk lapkričio 1 dieną kils generalis angliakasių stareikas.

Kasyklų savininkai tvirtina, kad angliakasių reikalavimai yra per daug dideli ir neįspildomi.

CLEMENCEAU PRASO SENATO RATIFIKUOTI SUTARTĮ.

PARYŽIUS, rugs. 25. — Kalbėdamas štyndie atstovų bute premieras Clemenceau pasakė, kad jeigu jis turėtų ką pasakyti Suv. Valstijų senatui, tai jis pasakytų, kad senatas pasiskubintų su ratifikavimu utaikos sutarties.

Prisimėndamas apie Amerikos įstojimą karėn, premieras pasakė, kad Francija gali remties ant Amerikos kaip laike taikos, taip ir laike karės.

Atsakydamas į sutarties kritiką, Clemenceau pasakė, kad tau ty lyga nėra taip tobula, kaip kad Wilsonas būtų geides, bet jis (Clemenceau) vistiek neturįs ką kritikuoti.

ANGLIJA VIS "RISA" AIRIJOS KLAUSIMĄ.

LONDONAS, rugs. 25. — Evening News paskelbė, kad iš priežasties Airijos lordo liutenanto viskonto French pasitarimo su kabinetu, valdžia padarys neįgalų bandymą išsiųsti Airijos klaušimą į viskantas French pasilikis savo vietoje.

Ar Jiešakai Darbo?

Darbo dabar lengva susirasti, jeigu kasdien skaitai NAUJIENAS, ir atidžiai peržiūri skyrių "Reikia Darbininkų." Šitame Naujienų skyriuje darbininkų pajieškojimui kasdien talpina ir didelės ir mažos dirbtuvės. Tu pajieškojimų Naujienose a u g a su kožna diena. Taigi yra vis didesnio pasirinkimo.

E NAUJIENŲ šiandien, susiranda darbo

Mergaitės
Moteris
Vaikinas

Vyrai — visų amatų ir profesijų.

Tai

įsigu jiešakai darbo skaityk

NAUJIENAS.

Tai pigiausias budas susirasti naujų ir gal geresnį darbą.

J. G. SACKHEIM & CO.
1335 MILWAUKEE AVE.
tarp Paulina ir Wood Sts.

DAUGELIS ŽMONIŲ ŽINO, BET MES NORĖ-
TUME, KAD VISI ŽMONĖS ŽINOTŲ
Jog gražio s naujos Rudeninės ir žieminės rūšis Vyrų
ir Jaunikaičių

Svarkų ir Ploščių

kurias mes parodome dabar po

\$25, \$30, \$35

ir daugiau, yra geresnės, atsi-
žvelgiant į vertę ir kokybę, ne-
gu kur nors kitur mieste būtų
galima gauti. Jie susideda iš
Paprastų, Dikties, Tyčia Dide-
liams ir Laibiems Vyrams, ran-
komis dirbti, palaikantis išvaiz-
dą ir grynų vilnų su užtikrini-
mu, kad nebluks. Gerai pada-
rysite atėję ir apžiūrėję juos.

VAIKAMS SVARKAI IR PLOŠČIAI
Naujai gauti. New Yorko madų po \$6.00 iki \$20.00.

Atdara Uta-
rinko, Ketve-
rgo ir Suba-
tos vakarais.

Atdara Nedėl-
dienais iki
pietų.

Kampas Blue Island Avenue ir 18 gat.

Tikrieji Žmonės

AIP tašliniai vaikinai vadino Gelbėjimo Ar-
mijos darbininkus mušlaukiuose ir užpaka-
lyj linijų Francijoje.

Jie buvo "tikrais žmonėmis" kareiviams dėlto kad jie
buvo lygiai tokie kaip žmonės likę namie, su ranko-
mis visuomet papratusiomis dirbti, o akimis visuo-
met pasirengusiomis juoktis.

Dabar gi tie patys "tikri žmonės", sugrįžę iš karės su
liaurų vaikais ištaisė savo kasimus Skurdo Gatvė-
se Amerikoje. Jie ves kovą už biednus ir nelaimin-
gus namus taip kaip ligšiol jie vedė ją, tik didesniu
plotu.

Gelbėjimo Armija užlaiko Gelbėjimo Namus — Die
nines Slaugyklas—Namus Beviekiams Seneliams—
šviežio Oro Ukes — Nemokamas Klinikas.

Ji žada išplėsti šitą patarnavimą kur tik Neturtas ir
Skurdas randas. Ji turi pasiekti ir pakelti vyrus, mo-
teris ir vaikus, kurie yra nupuolę.

\$1,500,000 Cooko Apskrityj

DUOK KIEK IŠGALI

THE SALVATION ARMY HOME SERVICE
FUND.

Nuo rugsėjo 22 iki 29 d.

NAUJA APTIEKA

Ed. STAHL (latvis) gerai žinomas lietuviams aptiekorius
užėjo aptieką

671 W. 18-th St. kampas Union ir 18-tos gatvės.
Phone Canal 3300.

Patarnavimas visiems teisingas ir sąžiningas, nes daug metų
praktikos Lietuvoje Amerikoje ir didžiojoje Europos karėje sutei-
kė progą būti geru ir atsakančiu aptiekoriui.

Reikalui esant ateiškite su receptais ar kitais dalykais, o visi
busite užgandinti, nes viskas parduoda pigiau kaip kitur.

KORESPONDENCIJOS

WATERBURY, CONN.

Vyčiai gal vienyčia su bolše-
vikais.

Keli mėnesiai prasilinko kaip
musų bolševikai išleido atsisau-
kimas į savo draugus vyčius,
kviesdami juos į vienybę. Bet
tą kartą jiems nepavyko vyčius
įtikinti, jog jie yra vyčių drau-
gai.

Dabar, rugsėjo mėnesį, jie vėl
lei paskelbė kelis tūkstančius tu
pačių atsisaukimų. Ir šį kartą
pasekmės, regis, geresnės: vy-
čiai ima įsitikinti, kad jiems
reikia vienyti su bolševikais ir
kad jie yra vieni kitiems drau-
gai.

Teko girdėti, kad ir vyčiai
žada išleisti manifestą į savo
draugus bolševikus. O jeigu
tėp, tai galėsime dar įsivysti,
kaip kraštutiniausieji iš kairės,
"ekstra revoliucionieriai", ir
kraštutiniausieji iš dešinės kleri-
kai pasiduos vieni kitiems ran-
kas ir kartu kovos prieš socia-
listus. Išties, jie jau savo dvi-
si yra artimi vieni antriems
draugai, nes taip vieni kaip ir
antri nekendžia socialistų. Todėl
nebus dyvy, kad buvusi socia-
listų 34 kp. susivienys su 7 vy-
čių rota, nes socialistai jau ap-
leidžia 34 kp. ir dedasi prie So-
cialistų Partijos, iš kurios jau
gavo ir čarterį. Dėdės Draugas.

JOHNSTON CITY, ILL.

Pas mus darbai eina gerai an-
glių kasyklose; nekurių jų dir-
ba pilną laiką, kitos gi po 3-4
dienas savaitėje. Uždariniai
taipgi neprasčiausi: Kai kurie
padaro iki 100 dolerių ir dau-
giau į dvi savaiti, bet kiti vėl
kaip tik pragyvenimą padaro.
O pragyvenimas brangus, neve-
dusiam išleina nuo 42 iki 48 dol.
mėnesiui. Lietuvių išviso ran-
dasi apie tris šimtus. Gyvena
visi su šeimomis. Mat, lietuvių
kūnigo nėra, tai nėra nė kam
žmonių vienų prieš kitus pju-
dyti. Randasi čionai keletas lie-
tuvų pašalpinių draugijų, ku-
rios gerai gyvena ir turi turto.
Yra ir LSS. kuopelė, susidedan-
ti, tur but, iš 25 narių, L. S. F.
kuopa ir Lietuvių Knygynas,
prie kurio priklauso daugiau
kaip 60 narių. Knygynas yra
visokio turinio knygų ir laikraš-
čių pardavėja: Naujienos, Kelei-
vis, Laisvė, Lietuva, Proletaras,
Mot. Balsas, Vien. Lietuvių, Kny-
gas, Kardas, Draugas ir vietinis an-
glų kalba savaitraštis Johnston
City Progress. Vis dėlto vietos
lietuvių apsišvietime netoli te-
pažengę; mažą jų dalį teskai-
to pažangiusius laikraščius
ir knygas, daugelis girtybės dar
mirksta. Nors Amerika tapo
"sausa" šalis, bet slaptų girty-
bės urvų netrūksta. Ten susi-
ėję žmonelės svaigalams ir kor-
tomis prašvilpia kartais pasku-
tinius savo sunkiai uždirbtus
centus. Nesakau, kad visi lie-
tuviai tokie būtų. Ne, yra ir
labai dorų ir blaivių žmonių;
yra dagi ir turtinų, turinčių
savo namus etc. Kiti perkasi
farmas ir gražiai gyvena.

— P. Lakštūngalas.

DETROIT, MICH.

"Komunistai" klaidintojai.

Rugsėjo 20 š. m. vietos "ko-
munistų" kuopa (buvusi LSS,
116 kp.) buvo surengus vakarą.
Buvo ir vaidinimas, bet apie
tai nesvarbu. Svarbiau — "pra-
kalbos".

Pirmininkui atidarius vakaro
programą buvo perstytas kal-
bė gerai žinomas detroitiečiams
žmogus, kurs visuomet išsipa-
šo, kad jam leisti "kalbėti". Jis
paiba, kalba ir kalba, o kaip
niekio nepasako taip nepasako.
Taip buvo ir šiuo kartą. Kal-
bėjo, kalbėjo, rietė, rietė — ir
kad ką nors būtų pasakęs rin-
ta, kas šlokiu ar tokiu būdu
išėjusi su darbo žmonių klesos

116 kupa atmetė 1-mos kuo-
pos protesto laišką, visai neda-
vus nariams nežinot, kas ja-
me rašoma. Pirmininkas tik
pasakė, kad "mes jau žinom" ir
to pakako. Susirinkimui ve-
damis sulig "proletariato dikta-
tura", tai yra viršininko bo-
savimu ant proletarių. Kaip il-
gai socialistai pakės ty "prole-
tariato diktatūros" bosų jungą?
Kaip ilgai pakės tai tie socialis-
tai, kurie dirbo, visas savo dva-

Kiekvienas, kuris rengia baksą siuntimu į Lietuvą pažysta-
miems ir giminėms, privalo skaityti sekancius nurodymus:

Kaip Sutaistyti Siuntimui Baksą

1. Parašyk į Lithuanian American Trading
Co., 6 W. 48-th St., New York City, ir gausi
siuntimui reikalingas bilas ir ženklelius, kurie
tik reikalingi. Prašyk po vieną visų kiekvie-
nam baksui, kurį manai siųsti. Už tai nieko ne-
reikia mokėti.

2. Bakso didumas turi būti 3 pėdos ilgumo,
2 pėdos platumo ir 2 pėdos augštumo iš lauko
mieruojant. (Jokių kitokio didumo bakso nega-
lima siųsti be perkrovimo.) Bakso turi būti
padarytas iš lentų 1/2 arba 3/4 storumo.

3. Iškllok bakso vidų plonu aliejiniu audek-
lu — klejonka (panašiu į tą, kuris vartojamas
stalų užtiesti).

4. Dėk į baksą drabužius, čėverykus ir viso-
kios maisto dalykus, tik nedėk taukų, mėsos ir
kvietinių miltų. Tų dalykų negalima dėti delto,
kad bakso, kuriuose yra vyriausybės neperžiū-
rėtos mėsos arba taukų, valdžia neišsiųsti.
Kvietiniai miltai yra uždrausta išsiųsti į užru-
bežį.

5. Bakso pilnai pripildyk, taip kad sudėti
daiktai nesikratytų ir neslankiotų.

6. Užkalęs viršų, apkalk apsuksę blėka ar
vėla bakso aplinkui, taip kad kuri nors lentelė
nepasiluosuotų.

7. Atydžiai ir gražiai išpildyk du raštelių,
kuriuos mes prisiunčiame, ir priklijuok ant bak-
so patogioje vietoje. Numerius, kurie randasi
ant tų raštelių, taip-pat parašyk ant bakso, ne-
toli priklijuotų raštelių.

8. Už ekspresą arba už freitu vežimą pats
apmokėk iki New Yorko.

9. Neužmiršk išpildyti visas tris (baltą,
rausvą ir geltoną) siuntimo blanką ir visas tris
išsiųsk tuoju sykiu su money orderiu ar čekiu
už siuntimą į Lietuvą, apsaugą, pristatymą Lie-
tuvoje į vietą ir p. Jei per apsirikimą prisiustu-
mei per daug pinigų, kas atliks, bus sugrąžinta,
Jei neužteks, mes turėsime siųsti bilą, kad pri-
mokėtumei. Prašome teisingai apskaičiuoti, kad
nereikėtų mums bereikalo laiko gaisinti. Siųsk
14 centų už kiekvieną svarą pilnai pridėto ba-
kso.

10. Mes priimsime ir mažus baksčius arba
ir rišulius — bundulius, bet juos turėsime per-
krauti į bakso prieš siuntimą per marias. Jei
nori tokius rišulius siųsti, taip-pat paženklink,
kaip ir bakso, bet prisiųsk po 18 centų už kiek-
vieną svarą iškaščiams.

11. Rašyk čekį ar money orderį vardu Lith-
uanian American Trading Co.

Adresuok laiškus ir siuntinius:

Lithuanian American Trading Company

6 West 48-th Street, New York, N. Y.

Rekomenduojame, kad dėti drabužius ir čėverykus į bakso, kuriuos norite siųsti. Nešiotos drapa-
nos yra reikalingos Lietuvoje, ir turi didesnę vertę už naujas Suvienuose Valstijose.

reikalais, su jų pasiūlytais, su
iš kapitalistinio jungo. Absolu-
tiškai nieko. Bet užtat kraipy-
ti faktus ir meluoti tai buvo
meistras. Štai priviesiu, pavyz-
džiui, to "kalbėtojo" žodžius. Jis
sakė: "Grigaitis... savo reda-
guojamame dienrašty Naujienos
se, editoriale, parašė, kad mu-
sy, komunistų, suvažiavime da-
lyvavo du šnipai su mandatais.
Aš pažįstu ir žinau visus dele-
gatus kurie buvo paskirti ps-
gramo nustatymui, kad ten ne-
buvo nė vieno šnipio. Tiesa,
mes turėjom ten (parodo su-
ranka) ir užpakalį svetainės, bet
jį neturėjo įėjimo nuo
(sumišęs) ... part...
kuopų... Gal iš Washingtono,
bet ne nuo mūsų!"

Tuo gi tarpu Naujienose buvo
rašyta štai kas: "Nesvarbu, kad
šnipai skverbėsi į tokias or-
ganizacijas, norėdami sužinoti,
kas jose veikiama. Bet svar-
bu, kaip jie (šnipai) gavo man-
datus. Netikim, kad jie būtų
gavę įgaliojimą nuo savo rin-
kų, kaip šnipai".

Vadinasi, Grigaitis Naujie-
nose pateisina komunistus, kad
jame šnipai dalyvavo su man-
datais, o "kalbėtojas" visa aug-
tyn kojomis išverčia, kad klai-
dinus žmones ir pažeminus, ap-
šmeižus nepakenčiamą jam
laikraštį ir jo redaktorių. Ir to-
kie gaivalai imasi mokytojų
darbo žmonių klesai! Jeigu jau
jie drįsta meluoti, kraipyti daly-
ką, kurį kiekvienas mato paži-
mėta juodu ant balto, tai ką
jau kalbėt pamesnius, sunkes-
nius klausimus, kurių menkai
lavintam darbo žmogaus protui
sunku aiškiai suprasti. Bet čia
užtat ir yra tokiems "kalbėto-
jams" proga meluoti, meluoti,
meluoti.

116 kupa atmetė 1-mos kuo-
pos protesto laišką, visai neda-
vus nariams nežinot, kas ja-
me rašoma. Pirmininkas tik
pasakė, kad "mes jau žinom" ir
to pakako. Susirinkimui ve-
damis sulig "proletariato dikta-
tura", tai yra viršininko bo-
savimu ant proletarių. Kaip il-
gai socialistai pakės ty "prole-
tariato diktatūros" bosų jungą?
Kaip ilgai pakės tai tie socialis-
tai, kurie dirbo, visas savo dva-

WAUKEGAN, ILL.

American Steel Wire Co., ku-
ri priklauso plieno Korporaci-
jai, rugsėjo 22 d. išėjo ant strei-
ko apie 2000 darbininkų. Ga-
lima tikrai sakyti, kad visi dar-
bininkai streikuoja. Streikas iš
pirmų dienų eina pasekmingai.
Darbininkų solidumas didė-
lis. Jeigu ir toliau taip darbi-
ninkai laikysis vienybės, tai lai
mėjimas užtikrintas. Am. Steel
Wire Co. mokesčio diena pri-
puola 25 rugsėjo, bet kompani-
ja nelaukė paskirtos dienos, iš-
mokėjo 23 rugsėjo. Streiku-
jantis darbininkai demonstra-
tyviškai nuėjo atsiimti mokes-
čio, ir darbdaviai, pamatę to-
kią minią, net veidu persimai-
nė. Waukegano streikieriai
ramiai užsilaiko, ramiai pikie-
tuoja, nedaro jokių triukšmų.
Jeigu ir kitose vietose bus to-
kia pavyzdinga tvarka, kai Wau-
kegane, ir toks procentas išeis
ant streiko, tai streikas būtų
greitu laiku laimėtas. Darbinin-
kai visados turi atsiminti tai,
kad kur vienybė, ten galybė.
Neprosiųjų būtų priminti lie-
tuviams, kad jeigu atsirastų ko-
kių agentų Chicagoj, ar jo apie
linkėj, įsiskodami darbininkų į
Waukegano Am. Steel Wire
Co., tai būkite atsargūs: neva-
žiukite čia, nes čia eina kova
su labai stiprių darbininkų prie-
šu — plieno trustu. Taip jau
kas, iš lietuvių sužinotų, kad
kolks svetimtautis nor čio-
niai važiuoti darbo įeškoti, pra-
neškite tokiems, kad čia yra
streikas. —St. Ribelis.

Darbo Laukas

WEAVER, ILL.

Anglių kasyklos čia dirba
kas dien, nors šiaurinėj Illino-
is valstijos dalyje angliakasiai
streikuoja. Atrodo, lyg musų
mainieriai padeda savo išnaudo-
tojams. Dvi savaitės atgal, ka-
da pasiekė čia gandai, jog i mu-
sy apielinkė atvažiavo iš Bell-
villes streikininkų armija pra-
šyti pagalbos, tai iš Herrin ir
apielinkės tuoju susidarė gink-
lotų mušėikų gaujos ir važia-
vo pastikti bellvilliečių, kad juos
nuvijus atgal. Mat, bijota, kad
anie atvykę nesuorganizuotų
mušėikų ir neišvestų jų strei-
kan.

Weavero lokalas gerai laikės,
kol jo komitete buvo lie-
tuvai, kurie tvirtai stovėjo už
darbininkų reikalus. Bet juos
prašalino iš darbo, o pasiūli-
siej dabar viršininkai elgiasi ki-
tą p. Jie daugjų bendradar-
biauja kompanijai, negu kovo-
ja už darbininkų reikalus. Štai
praeitą mainierių susirinkima-
rugs, 19, skaitant paduotas nau-
jas kortas, kurios tik buvo pri-
duotos iš streikuojančių mainie-
rių distriktų, visos buvo atmes-
tos. Nežinia, ką su tais darys.
—Mainieris.

AS, ADOMAS A. KARALAUŠKAS, SEKANCIAI RASAU.
Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispo-
zicija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjęs kraujo, inkstų, nervų ir
abėlas spėkų nustojimas viso kūno, ir buvau nustojes vilties, kad
begyvensiu. Visur įsiskojau sau pagalbos, nesigalėjau visoje Ame-
rikos ir už rubelių, bet niekur negavau savo sveikatai pagalbos.
Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valyto-
jo, Nervatono, inkstų ir Reumatizmo gydytojo, tai po suvartojimų
minėtos gydytojų pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbti.
Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbti. Inkstai atsigavo. Re-
matizmas pranyko, didieji nebebedė po krutine. Vidurių rėžimas
išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas sa-
vaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo pavelksle pa-
mačiau toki skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos
smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėkuoju Salutaras vaistų ge-
radėjui ir linkiu visiem savo draugam ir pažįstamiem su tokiais
sistatikimais patariu nuodirčiai kreiptis prie Salutaras!

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baitrenas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417 Chicago, Ill.

Dr. F. O. Carter

Specialistas.

Akių, Ausų, Nosies
ir Gerklės. Atitai-
sau žvairas akis be
skausmo ir chloro-
formavimo savo o-
fise. Išpauuu mig-
dalines giles (tonsil-
lus) ir specialiais
budais gyduu ausų
ligas.

Akinius pritaiko daktaras viduti-
nėmis kainomis. Akiniai specialiai
už \$4.00.

Egzaminavimas su spinduliu
pagalba.

DR. F. O. CARTER
120 So. State St.

Besisukamų šviesų iškaba per 22
metu prie State gatvės. Valandos:
Nuo 9 iki 6 kasdien. Septintadie-
niais nuo 10 iki 12. Atdara šeštadie-
niais po pietų ir septintadieniais.

Moterim ir Vyram

Dr. J. SHANKS
Gydytojas ir Chirurgas
Jeigu jus nes- Ofisai:
jaučiat gerai 859 North
ateikit pas Robey Street
mane Val. — 8 iki 10 a.m.
nuo 7 iki 9 vakaro
802 W. Madison St.
11 rytą iki 7 val. vak.

Phone Pullman 621
DR. LEWIS H. LIPPMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisai
319 Kensington Avenue
10737 So Michigan Ave.
Kalbu lietuviškai

A. a. Joana Griniene.

(1865—1918. 8—IX).

Naujienuose jau buvo rašyta (žr. 217 num. "Laiskai iš Paryžiaus"), kad rusų holševikai Kislodovske nužudė D. K. Griniene. Joana, Gaitame iš Kauno "Saulėtekio" randame šitokių žinių apie a. a. Joaną Griniene, kaip vieną iš žymiausių Lietuvos moterų veikėjų:

Velionė Joana, nors buvo gavusi lenkų išaukštinimą, tačiau ištėkėjusi už lietuvių ir, taip tariant, laisvą sukuriu pagautą, taip persiėmė lietuvių pažangiuoju judėjimu, jog atidavė jam visą savo amžių. Nuo 1896 m. gyvendama tai Vihalyje, tai Naumiestyje, tai Piviskiuose, tai Mariampolėje dar prieš spaudos atgavimą velionė Joana atsidėjusi gabendinė lietuvių spaudinius iš Prūsijos, Lietuvos. Su dideliu pavojumi jai pargabendavo pūdus spaudinių per sieną ir per visų rusų kordonus ir Vilkaviškį, Mariampolę, Klauną, Vilnių ir, kas įdomiau, sia, visuomet laimingai. Kiek tai reikėdavo padėti energijos, drąsos, šalto kraujo ir gudrybės, kad galėtų laimingai praeiti pro eilę visokių sąrybių. Tik reikia atminti—jau Prūsijai pusėj, širvintoj, Eitikuose rusų valdžios agentai arba žvalgai šnipinėjo, ar neturi kas pažinęs kokią įtariamą po- pterio; prie pat sienos muitinės sargyba galėjo kiekvieną iškreš- ti lig nuo kuno; toliau nuo sienos sargybos—kordonos, se- kretai, raitieji buriai, karčemų sargyba, gelžkelio stotyse sienos sargybos karėvniai, žan- dariai, visur kur žemėsargiai ir kiti jų padėjėjai. Ir taip visą ke- lią, neskaitytą slapty, lietuvių šnipų. Tai visa reikėdavo šiaip ar taip apėti, išlenkti...

Toliau paminėtina pirmutinė lietuvių demonstracija Mariam- polėje 1903 metais, kuomet lie- tuvių burys, atlikęs per Petri- nes (29. VI) bažnyčioje ekzek- vijas prie katedros, su Petro Armino paveikslu ir vaizdu nu-ėjo į kapines ir uždėjo tą vai- nika ant Armino paminklo. Bu- vo pasakyta ten dvi prakalbos, ir pagiedota "Aniolas Dievo". Tą patį vakarą Mokulų kaime pas šlekius buvo susirinkimas, kur kelios dešimtys lietuvių ta- rėsi Lietuvos reikalais. Tas vis- kas ir ta demonstracija—tai a. a. Griniene's iniciatyva.

Josios iniciatyva buvo sureng- tas Mariampolėje pirmutinis lietuvių vakaras (rudos, 28. V. 1905 m.), kur buvo vaidinama "Amerika pirtyje", taip pat dai- navo choras, skambino kankli- ninkas. Tasai vakaras buvo la- bai nusisekęs ir buvo padaręs nepaprastą žmonių įspūdį. Vaidinimui vieta buvo įtaisyta senajame kluone ties senoju kapinynu. Publikos buvo tada susirinkę daugiau kaip 800 žmo- nių. Tai buvo, galima sakyti, pirmutinis viešas lietuvių pasi- rodymas Suvalkų gub., kuris la- bai imponavo rusų valdžiai ir lenkams.

Atėjo 1905 metų judėjimas. Revoliucinis jaunomenės gai- valas—kalbėtojai, agitatoriai, mokyklų reformatoriai, ginklų gabentojai atsišaukimų sustaty- tojai, jų platintojai,—visa tai spietėsi, telkėsi apie Grinių na- mą, pripažindami Griniene savo vadu, centro organizacijų nariu.

Taip pat josios iniciatyva 1905 m. susikūrė Mariampolėje "Šviesos" draugija, kuri 1906 m. legalizuojasi, sudaro apie 20 skyrių Suvalkijoje ir turė nepa- prastus įtakos lietuvių gyvenimui. Šitoj draugijoj buvo su- sitelkę visi pažangieji elementai, opozicija klerikalams ir rusų valdžiai.

Pabūgoj 1905 m. Suvalkų gub. karo valdžios (generolo Gulkovskio) buvo įsakyta Gri- niams išsikraustyti iš Suvalkų gubernijos, bet teko išvažiuoti į Vilnių tik Griniui, Grinienei gi pasisekė prislėkti Mariampolėje. Reakcijai išvyravus di- delė daugybė Griniene's sandar- bininkų buvo suimti ir įsodinti į kalėjimą. Reikėjo tie kaliniai šelpti, gelbėti kartais nuo mir- ties bausmės, vesti su vyriaus- ybe pertraktacijos. Ir visa tai su atidžia darydavo velionė Jo- na.

"Šviesos" vakarai, taip ta- riant, buvo mylimiausias velio- nės darbas, ir kur tik ji prisėd- davo, visur tai išeidavo gerai. Toliau eina "Šviesos" narių byla, kuomet teko Kalvarijos kalėjime pasėdėti ir velionė Grinienei. Labiausiai dideliu jos rūpesniu "Šviesos" byla pa- sibaigė jos nariams laimingai, buvo tik uždengta "Šviesos" draugija. Tiksliai Griniams, dar bylai nepasibaigus, buvo rusų valdžios įsakymu laikinai išsi- kraustyti iš vadinamos "Lenkų karalystės." Tad apsigyveno Gri- niai Vihalyje, kur velionė del sunkios ligos (pleuritas, skilvio žaizda) negalima buvo aktingai dalyvauti viešame gyvenime.

1910 m. Joana Griniene su-

grįžo į Mariampolę. 1911 m. ji dalyvauja Mariampolės Ukio Parodoj kaip ekspertė. Paro- doje ji buvo išstaciūsi ekspona- tą—lietuvių prijuosčių teat- rinį uždangalą. Mat, vietinis kluubas, buvęs tada lenkų ran- kose, atsisakė pastolinti paro- dos teatrui uždangalą, tad J. Griniene viena nakčia pasiūdi- no iš tautinių lietuvių prijuos- čių uždangalą. Spraga (buvo užkasta gana sėmoringai, ir lie- tuvių teatras parodoje galėjo veikti. Reikia pasakyti, kad ve- lionė Griniene buvo surinkusi gana puikią lietuvių pifjuosčių ir juostų kolekciją, kuri da- bar yra gal vienintilė pasauly- je. Yra ji pas d-rą Grinių.

Velionei teko išturėti dar vie- ną bylą. Žandarai buvo paėmę josios vyrą į kalėjimą už tai, kam nelidęs kažkokiam žydui išstatyti ukio parodoje transpo- ranto su parašu baže caria chra- ni. Bet ir ši byla laimingai pa- sibaigė.

1914 metų rudenį, vokiečiams einant į Lietuvą, velionė su vi- sa šeima pasitraukė į Rusiją. Tenai apsigro džiovos liga ir apsigyveno Kislodovske, Kauka- ze, kur holševikų kulkos mirti- nai sužeista pabaigė savo gyve- nimą dienas. Tokiu būdu a. a. Joanai Grinienei neteko sugrįž- ti atgal į tą jos mylimą kraštą, kuriam atgaivinti ji buvo padė- jusi tiek energijos, sveikatos ir pasiryžimo.

Lietuvių Ratelinose.

BRIDGEPORT

LIAUDIES KURSŲ ATIDARY- MAS.

Šį vakarą, rugs. 26 d., lygiai 8 val. vakare įvyks Liaudies kur- sų atidarymą, Aušros svetainė- jė, 3001 So. Halsted St. Liau- diės Kursų organizatoriai ir mokytojai išaiškins šios naujos mokyklos programą ir įstojimo sąlygas. Kalbės keletas geriau- sių kalbėtojų. Ateikite! Įžanga visiems dykai.

NORTH SIDE

Prakalbos.

Serėdos vakare, rugs. 24 d. ir vėl Socialistų Apšvietos Kliu- bas buvo surengęs Ljuosybės svetainėj p-qkalbas. Kalbėjo d. P. Grigaitis, Naujienų redak- torius. Aiškino kokie yra skir- tumai tarpe Socialistų ir komu- nistų. Tie jo aiškinimai kuoai- kiaušiai parodo, kurio keliu ei- na socialistai, o kurio—komu- nistai. Socialistams toks aiškin- mas suteikia daug naudos. Jie dar aiškiau pamato, kad jų sklei- džiama idėjos darbininkų tar- pe yra teisingos ir nuoseklios. Komunistams, kurie pratę gir- dėti iš saviškių kalbėtojų daug skambių frazių ir daug pažadė- jimų,—rimti aiškinimai nepa- tinka. Komunistai labiau mėg- sta sensacijas, o ypač jiems pa- tinka, kuomet jų kalbėtojas nie- kina ir įvairiausiais vardais ko- ločia labiau žinomus socialistus. Jie taipgi mėgsta, kad jų kalbė- tojai vis kartoją apie "revoliuci- nį proletariatą", "revoliucinius socialistus." Beto, jie patys visur giriiasi, kad jie esą "tikri revo- lucioniniai socialistai". Svetainė buvo pilna žmonių ir visi ramiai klausė. Kai kurie komunistai stovėjo pas duris ir nedrįso eiti vidun. Kokie jie ne- drąsūs darosi. — A. Žmogus.

BURNSIDE.

Naujienų 221 numerį B. J. Bronius peikia Apšvietos ir Dai- lės Draugijos įvykusi rugs. 14 d. vakarą, kad lošėjai neatlikę gerai savo rolių, nors esą jau ne pirmą kartą ant pagrindu. Išties gi buvo ir tokių, kurie dar pirmą kartą lošė, ir netaip- pa prastai suošė. Be to, reikia atsižvelgti ir į tai, kad aktoriai

čia ne specialistai, o paprasti sunkaus darbo žmonės, kurie per dieną dirbė dirbtuvė, pavar- gę, vis dėlto nori, kiek galėdami, prisidėti ir prie kiltesnio kultu- ros darbo. Tas pat yra ir su mu- zikantais. Tatai kritikai netu- rėtų but perdaug aštrūs.

—V. Girnius.

ISKAS \$54,500.

Vakar paimtas vidutinio am-žiaus moteris į valstijos advoka- to ofisą ir ten ji pasakojo, kad ji žinanti kur yra užkasta \$54,500. Tie pinigai esą užkasti ko- kiam ten jarde Highland Par- ke. Ta moteris tuoju tap suar- reštuota. Ji yra apie 45 metų senumo. Vėliau likosi atvesta ir kita moteris į tą ofisą. Ji yra a- pie 25 metų amžiaus ir gyvena ant Wood gatvės netoli nuo Milwaukee ave.

RADO VAIKĄ.

Vakar naktį 11:30, prie Divi- sion'ir Penn gatvių rado dviejų metų vaiką. Jis buvo apmęstas apatiniais rubais. Vaikas neži- no nei savo pavardės nei kur gyvena. Dabar jis randasi prie glaudos name. Policija įieško jo tėvų.

BUVO DINGES.

William Feldman, baigęs St. Louis Medikališką Kolegiją, įie-škojo ir niekur negalėjo gauti darbo. Ir sykį beieškodamas darbo, dingo. Jo brošis išleido \$250 ir niekur negalėjo surasti nuo 22 d. rugp. Vakar jis telefo- navo motinai, kad jis esąs netoli nuo Chicago ir turis dar- bą. Jis rašęs laišką, bet jo laiškas žuvęs kelionėje. Dabar jis ketinąs umai parvažiuoti namo.

PALIKO PALAIKŲ.

G. E. Haskell buvo turtingas žmogus. Jis mirdamas užrašė savo pačiai ir dukteriai, kurios gyvena 147 Dempster st., \$500,000. Savo giminėms, pa- žįstamiems draugams ir tar- nams, užrašė \$20,500. Ir dar paliko bankoje \$100,000. Ban- ka žada mokėti pačiai dalimis iš tos paliktos sumos pinigų.

JAUNI BANDITAI.

J. McGawley, 9 m. amžiaus ir J. Carroll ir M. Donagan, abu- du po 11 m. amžiaus, vakar pa- kluiavo į skerdyklų policijos sto- tį. Beklausinėjant prisipažino, kad jie išplėšė Rainers departa- mentinę krautuvę, 4300 Eme- rald ave. ir paėmė iš ten 10 tu- zinų noisnių. Pardavę tas nosi- ses po \$1 ir \$1.20. Jie pasakė, kad neapsimoka /tolks/ darbas; vėliau ar anksčiau, sako, vis pa- puls į policijos rankas. Jie vi- si atiduoti jaunųjų vaikų teis- mui.

DIDELIS GAIŠKAS.

Prie Halsted ir 61 gatvių su- degė didelis namas, apgyventas nigeriais. Viena nigerka liudi- ja, kad ji mačiusi baltą žmogų bėgantį maža gatviuke ir po to tuojau užsidedę prie to namo šandė, kuri buvo pirmiau ap- lieta kerosinu. Sako baltieji padegę tą namą, nes nenorėję, kad juodieji būtų jų kaimi- niais. Nuostolių gaisras padarė \$25,000.

ARESTAVO.

Pirmas dar toks areštas Chi- cagoje. Mat dabar "Ice Crea- toj" šaltumetonės pardavinėto- jai turi mokėti karės takšas. Bet H. Athapoulos, 328 W. Randolph gatvė, ėmė už šalt- umetonę po 6c. ir daugiau ir ne- mokėjo karės takšų, nei rekor- dų jokių nevedė. Dabar jis pa- puolė į bėdą ir turi užsistatęs \$1,000 parankos.

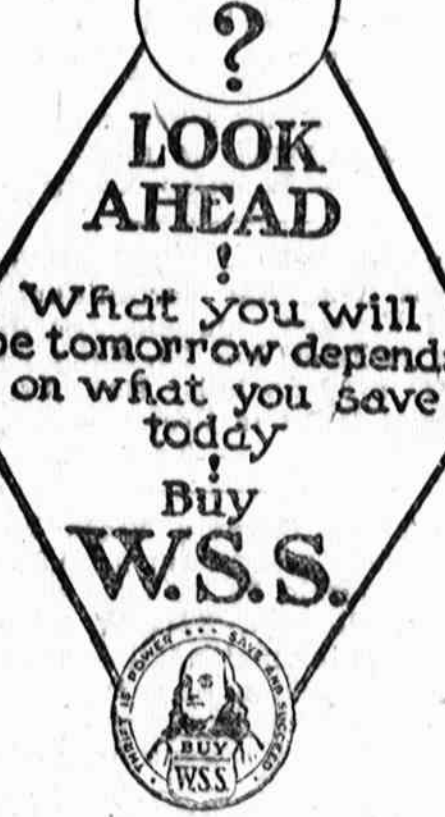
KAZIMIERAS RINGAILA
mirė pamedėly rugs. 22 d. 7 val. vakare. Jis turėjo 60 metų amžiaus. Amerikoj išgyveno 33 metus, paliko Amerikoję brolių ir seserį. Vėlonis pa-ėjo iš Kauno gub. Raseinių ap- skričio, Kalifornijos parap, Var- sėdžio sod. Laidojimas bus su- batoje, rugs. 27 d. 12 namų A-lex. Rašinskio 2006. Canal- port Avenue ir Svento Ka- zimiero kapines. Kump išly- dėjimas į Dievo Apveizdos ba-žnyčią bus 9 val. ryto. Visi gi- minės, pažįstami, draugai ir tos draugijos, prie kurių jis prigulėjo, yra prašoma at- silankyti į jo šermentis.
Užprašo
Brolis ir Sesuo.

Mikalojus Povilonis
Mikalojus Povilonis mirė 24 d. rugsėjo 7 val. vakare 53 metų amžiaus. Šioj šalij pragyveno 27 metus. Paėjo iš Sumamiesčio parapijos, Uok- sunio kaimo, Lietuvoj paliko brolių ir dvi seseris; čia Ameri- koj paliko moterį Agniešką, sunų Kazimierą ir dvi dukte- ris Bronislavę ir Faustą.
Laidotuvis atsisbus subato- je, 27 rugsėjo, apit 12 val. dien- gą į Lietuviškas Tautiškas ka- pines. Gentis ir draugai, iša- kšdami sagėdulingumą, jaus- ną našliams trauksitės daly- vauti vėlonio laidotuvsė.
Agnieška Povilonienė

PRISIJSK SAVO ADRESĄ
Amerikos Lietuvių Adresų kny- gai. Šita knyga bus išsiuntinėta į visas dalis Lietuvos. Taip kad Lie- tuvoje tavo giminės ir pažįstami at- vers šitą knygą ir žinos, kur jus gyvenate, ir tokiu būdu galės susi- žinoti su jumis.
Reikalaukite visų informacijų, at- sakymų, dėkite 2c. krasos ženklelį. STUPAS and CO.
92 Warwick St. Newark, N. J.

1924

W.S.S.

VAKARŲ RENGĖJAI
TEMYKITE!
Jums trūksta naujų veiklų perstatymui, scenoje ateinančių sezonui. Tai štai jums maloni žinia: Pulkis komedija, kurią kitą syk lošė Chicagoje Dramos aktoriai ir kurios niekur negai- ma buvo gauti, dabar tapo at- spaudinta ir ją galima bus lo- ti visur. Tai komedija —

NAUJIENOS
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.

PATARIA VALGYTI DAU- GIAU DUONOS.
Vakar buvo Sherman viešbu- tyj lduonkepių susirinkimas. Ten kalbėjo J. Barnes, federali- skos valdžios kviečių direkto- rius. Jis pasakė, kad žmonės turėtų valgyti daugiau duonos, kad sumažintų pragyvenimo iš- laidas.
(Seka ant 6 pusl.).

Rheumatizmas

Namų gydymas sutaisyta iš- gijusie ligonij.

Pavasaryj 1893 m. aš įgavau muskulų ir sutinimo Rheumatiz- mą. Mano kentėjimą gali supra- sti tik tie kurie žino, kentėjau virš tris metus. Mėginau vienus vaistus po kitų, daktarą po dak- tarų, bet kokią pagalbą gavau tai tik laikiną. Ant gal sura- dau gydules kurios išgydė mane, ir kentėjimas daugiau nesugrįžo. Aš esu sutelkęs šią gyduolių ne- kurioms baisyti sergančioms ir net lovoj gulinėioms ypdoms su- reumatizmu, ir jos išgydė visus.

Aš noriu, kad kiekvienas ser- gantis pamėgintų šią stebėtiną įieją. Nesuikite ne cento; tik- tai prisiuskite savo vardą ir an- rašą ir aš prisiusiu dykai pamė- ginimui. Po pamėginimui, ir jei bus užtikrinta, kad tai yra jūsų seniai įieškomas būdas išgydy- mui reumatizmo, galėsite prisiu- sti man jo kainą vieną dolerį, bet supraskite, kad aš nenoriu jūsų pinigų, jei jus nesutiksile prisiusiti. Ar tas detsisinga? Delko toliaus kentėti kuomet jums siuloma išgydymas dykai? Nelaukite. Rašykite šiandien.

Mark H. Jackson, No. 648F Curney Bldg., Syracuse, N. Y.
P. Jackson atsako už virš mi- nėto išsireikimo teisingumą.

Ar Skauda Galva

Galvos skaudėjimas gali paeiti nuo Didelio Žiurkimo ar Skilvio Suirimo, ar gal Nosis rei- kalauna priežiūros. Gal turi Slogas ar kokią Nosies ar Gerkles klūtį, ko- kia klūtis nebūtų, nereikia jos užle- sti, kuomet galima pasiteirauti pas mane nemokamai ir klūtį prašalinti. Dabartinis meto lai- kas yra kaip tik toks, kurio negali- ma dėti niekias. Aš esu vienu se- niausių praktikuojančių gydytojų Chicagoje, specialistu nuo Akų, Ausų, Nosies ir Gerkles likų ir praktikuojų per 22 metu prie Sta- te gatvės. Šimtai laimingų, dėkin- gy pacientų pasakis jums ką aš jiems gero padariau. Leiskite man tą pariparoditi. Ateikite ir pasimatysite su manim. (Žiurk adreso žemiau).

DR. F. O. CARTER,
Akų, Ausų, Nosies ir Gerkles.
120 So. State gat. 2 lubos ant- ros duris nuo Fair sankrovos ir šiaurę. Valandos: nuo 9 iki 6; septintadieniais nuo 10 iki 12.

\$55 nupirksi gražų \$200 fonogra- fą drauge su 24 rekordais, deiman- tine adata, groja visokio padarymo rekordus, vartotas tik 30 dienų.

Mes taipgi turi- me tikros šikšnos svetinė eile ir ki- linų.

Mes taipgi turime ke- letą augstos klesos fonografų, kuriuos mes parduosime už bile pasiulytą kainą už tai kad mes turi- me pratuštinti vietą.

JEI GYVENATE UZMIESTYJE MES PRISIJSIME C. O. D. LEIDZIAM APŽIURETI. Ši yra stebėtina pro- ga. Ateikite arba rašykite tuojau. PRISIJSIAME UZ DYKA.

WESTERN FURNITURE STORAGE
2310 W. Harrison St. Chicago, Ill.
Atidara nuo 9 ryto iki 9 val. Nedė- Homis nuo 10 iki 4

Vynuogės, Vynuo, es!
Vynuogės valgymui, vaisių koše- lei ir kitoms naminėms vartonėms, Californijos, New Yorko, Michiga- no kas kokiomis apštimis nori gur- beliais, krabėlėmis ar vogonais. Tel. Main 2835. Klausk Dan Coyne'o.

Coyne Bros.,
119 So. Water St. Chicago, Ill.

Plunksnos.
Jaunų žasų 79c. svaras.
Pusiaus puikais \$1.39 svaras.
Geriausie puikais \$1.69 svaras.
BECKS DEP. STORE
3323-25 South Halsted St.

Vyriškų Drapanų Bargonai
Teisingas apsiėjimas. Garantuo- tas užganėdinimas. Vyrų ir vaikų neapsisaukti, padaryti ant už- sakymo siutai ir overkautai, veltau- sos stulės ir konservatyvi modeliai, \$20.00 iki \$45.00.

Vyrų ir vaikinių gatavai padaryti siutai ir overkautai \$15.00 iki \$28.00
Vyrų kelnes \$3.00 ir aukščiau
Vaikų siutai \$5.00 ir aukščiau
Pirkite sau overkutus dabar pa- koj prieš ateinančią žiemą nepaiki- kamos.

Mes užlaikome taipgi pilną sandė- lį nezymiai, otų siutų ir over- kutų \$8.50 ir aukščiau.
Full dress, tuxedo, frock siutai ir tt. \$10.00 ir aukščiau.
Atidara kas vakaras iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Suba- tis visą dieną iki 10 val. vak.

S. GORDON,
1415 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Išleista 1902

Saugokite Savo Akis

Teisingai pritaktai akinfais, kuomet jus kenčiate galvos skau- dėjimą, kuomet raštas susibėga i krūvą, kuomet siuvate arba ska- tote. Kuomet, ius esate trumpa- regis arba toli regis, pasitarkite su manimi pirmiau negu eisite kur nors kitur. Mano 26 metų patyrimas šiame užsiėmime su- teiks jums geriausias rasekmes. Gydymas visų akių, ausų, no- sių ir erklės ligų. Po priežiūra specialisto. U- tarninkais ir pėtyčioms nuo 2 iki 5 po pietų.

JOHN SMETANA
AKIU SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago.
Kampus 18-tos gatvės.
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos
Tėmykite i mano parašą.
Valandos: nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėliose nuo 9 val. ryto iki 12 valandai dieną.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIU SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pra- nyksta regėjimas. Mes vartojam pagerintą Oph- thalmometer. Y- patinga doma at- kreipiama į vai- kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 10 iki 11 dieng 4649 S. Ashland av. kamp.47 st.
Telephone Yards 6437
Boulevard 6437

DR. M. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gerali lietuvinai žinomas per 16 me- tų kaip patyres gydytojas, chirurgas ir akušeris.

Gydo abiauri ir chroniškes ligas, vy- rų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 9—9 ryto, tikais, no

Rez. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškių ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drovers 9693

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 diena.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:
Moteriskų ir Vyriškų.
Taipgi Chroniškių Ligy.

OFISO VALANDOS:
Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po pietų ir nuo 6—8 vakare. Ne- dėliomis nuo 9—2 po piet.

Telephone Yards 687

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

Dr. M. T. Strikolis

LIEUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.

1757 W. 47 St., Chicago, Ill.
Ofiso Tel. Boulevard 160
Rez. Tel. Seeley 420

Tel. Yards 3654. AKUSERIA

Mrs. A. Michniewicz

Balgustis Akusierius ko- lošias ligas praktiku- vusi. Pensylvanijos hospitalėse ir Pasek- mingei apatarnau- ja prie gimdymo. Duoda rodą visokio- se ligose moterims ir merginoms.

3113 So. Halsted Str. (Ant antrų lubų)
Chicago, Ill.
Nuo 6 iki 9 ryto ir 7 iki 9 vak

?

Ar Norit Buti Sveiki?

Kad turėti galimybę pasi- džiaugti gyvenimu ir jo ma- lonėmis

Reikalaukite tuojuos

PARTOLA

Visame pasaulyje žino- mas valstas išvalyti ir krau- jo ir pilvo.

PARTOLA yra geriausia draugu vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienoje lietuvių šei- moje turi rasti Partolą.

PARTOLA rekomendu- jama ir parduodama didė- lėse dėžėse, kurios kainuo- ja tikiai \$1.00. Kiekvienos dėžės užteks palaikymui sei- mynoj sveikatos 3 mėne- siams. Užsisakykite šiandien.

APTEKA PARTOSA
160 Second Ave.,
New York, N. Y., Dept. 1
(88)

INFLUENZA

Šita liga, kuri tiek gyvasčių paėmė, vėl yra mūsų tarpe

APSISAUGOKITE!

Ateikite pas mane, suteiksiu nemok amą patarimą. Neatidėliokite.

Jei turite slogas, Nosies, Gerkles, ar bronchinių takų tų jis lengvaigaltė užsikrėsti Influenza, Pneumonija, Džiova, ar skilvio ligomis, nuo ku- rių galite visai nepasveikti.

Mano gydymas neleidžia plėtotis ir jos blogas pasekmes. Išitirkite mano gydymą plačių klūtis. Aš esu specialistas nuo visokių ligų Akų, Ausų, Nosies, Gerkles ir Plaučių.

Aš atitaisau žvairas akis vienu atsilankymu. Aš prirenku akinius tinkamai X Spinduliais egzaminavimas.

W. M. LAWHON, M. D.
35 So. Dearborn St.,
Imk kelionę iki 3-čio augsto.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS.

ant Durg, Lentų, Rimų ir Stogams Popierų.

SPECIALIAI: Maleva malevojimui stūbi po \$1.50 už gal.

CARR BROS. WRECKING CO.,

3003-3029 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

A. a. Joana Griniene.

(1865—1918. 8—IX).

Naujieneš jau buvo rašyta (2r 217 num. "Laiskų iš Paryžiaus"), kad rusų holšeivikai Kislodovske nužudė D. K. Grinieneš žmoną, Joaną. Gautame iš Kauno "Saulėtekio" randame šitokių žinių apie a. a. Joaną Griniene, kaip vieną iš žymiausių Lietuvos moterų veikėjų.

Vėlonė Joana, nors buvo gavusi lenkų išaukštinimą, tačiau ištekėjusi už lietuvio ir, taip tarant, laiko sukurio pagautą, taip persiėmė lietuvio pažangiuoju judėjimu, jog atidavė jam visą savo amžių. Nuo 1896 m. gyvendama tai Virbalyje, tai Naumiestyje, tai Pabliškioje, tai Mariampolėje dar prieš spaudos atgavimą vėlonė Joana atsidėjusi gabendino lietuvių spaudinius iš Prūsų ir Lietuvos. Su dideliu pavojumi jai pagabendavo pūdus spaudinius per sieną ir per visų rusų kordonus ir Vilkaviškį, Mariampolę, Klauną, Vilnių ir, kas žinoma, sia, visuomet laimingai. Kiek tai reikėjo padėti energijos, drąsos, šalto kraujo ir gudrybės, kad galėtų laimingai praeiti pro cilių eiles visokių sargybų. Tik reikia atminti—jau Prūsų pusėj, širvintoj, Eitkunuose rusų valdžios agentai arba žvalgai šnipinėjo, ar neturi kas paėmęs kokio įtariamo papiero; prie pat sienos mutinės sargyba galėjo kiekvieną iškrėsti lig nuogo kuno; toliau nuo sienos sargybos—kordonos, sekretai, raitieji būriai, karčemų sargyba, gelžkelio stotyse sienos sargybos karčiai, žandarai, visur kur žemėsargiai ir kiti jų padėjėjai. Ir taip visą kelią, neskaitant slaptybių, liūčių šnių. Tai visa reikėdavo šiaip ar taip apėti, išsilenkti...

Toliau pamėnėtina pirmutinė lietuvių demonstracija Mariampolėje 1903 metais, kuomet lietuvių burs, atlikęs per Petrinės (29. VI) bažnyčioj ekzevijas prie katedros, su Petro Armino paveikslu ir vainiku nuėjo į kapines ir uždėjo tą vainiką ant Armino paminklo. Buvo pasakyta ten dvi prakalbos, kur kelios dešimtys lietuvių tarėsi Lietuvos reikalais. Tas viskas ir ta demonstracija—tai a. a. Grinieneš iniciatyva.

Josios iniciatyva buvo surengtas Mariampolėje pirmutinis lietuvių vakaras (rodos, 28. V. 1905 m.), kur buvo vaidinama "Amerika pirtyje", taip pat dainavo choras, skambino kanklininkas. Tasai vakaras buvo labai nusisekęs ir buvo padaręs nepaprastą žmonių įspūdį. Vaidinimui vieta buvo įtaisyta senajame kluone ties senųjų kapinynu. Publikos buvo tada susirinkę daugiau kaip 800 žmonių. Tai buvo, galima sakyti, pirmutinis viešas lietuvių pasirodymas Suvalkų gub., kuris labai imponavo rusų valdžiai ir lenkams.

Atėjo 1905 metų judėjimas. Revoliucinis jaunomenės galvalas—kalbėtojai, agitatoriai, mokyklų reformatoriai, ginklų gabentojai atsišaukė susistatytoj, jų platintojai,—visa tai spietėsi, telkėsi apie Grinių namus, pripažindami Grinieneš savo vadu, centro organizacijų nariu.

Tip pat josios iniciatyva 1905 m. susikūrė Mariampolėje "Šviesos" draugija, kuri 1906 m. legalizuojasi, sudaro apie 20 skyrių Suvalkijoje ir turį nepaprastai įtakos lietuvių gyvenimui. Šioj draugijoj buvo suitelkę visi pažangieji elementai, opozicija klerikalams ir rusų valdžiai.

Palygoj 1905 m. Suvalkų gub. karo valdžios (generolo Gulkovskio) buvo įsakyta Griniams išsikraustyti iš Suvalkų gubernijos, bet teko išvažiuoti į Vilnių tik Griniui, Grinienei gi pasisekė prislukti Mariampolėje. Reakcijai išvyravus didelė daugybė Grinieneš sandarbininkų buvo sumti ir įsodinti į kalėjimą. Reikėjo tie kaliniai šelpti, gelbėti kartais nuo mirties bausmės, vesti su vyriausybje pertraktacijos. Ir visa tai su atidžia darydavo vėlonė Joana.

"Šviesos" vakarai, taip tarant, buvo mylimiausias vėlonės darbas, ir kur tik ji prisėdavo, visur tai išdavo gerai.

Toliau eina "Šviesos" narių byla, kuomet teko Kalvarijos kalėjime pasėdėti ir vėlonėi Grinienei. Labiausiai dideliu jos rūpesniu "Šviesos" byla pasibaigė jos nariams laimingai, buvo tik uždengta "Šviesos" draugija. Tik tai Griniams, dar bylai nepasibaigus, buvo rusų valdžios įsakymu laikinai išsikraustyti iš vadinamos "Lenkų karalystės". Tad apsigyveno Griniai Vilniuje, kur vėlonėi del sunkios ligos (pleuritas, skliovio žaizda) negalima buvo atlikti dalyvauti viešame gyvenime.

1910 m. Joana Grinieneš su-

grįžo į Mariampolę. 1911 m. ji dalyvauja Mariampolės Ukio Parodoj kaip ekspertė. Parodoje ji buvo išstacių eksponatų—lietuvių prijuosčių teatrinių uždangalų. Mat, vietinis kluubas, buvęs tada lenkų rankose, atsisakė paskolinti parodoje teatrui uždangalą, tad J. Grinieneš viena nakčia pasiūdino iš tautinių lietuvių prijuosčių uždangalą. Spraga (buvo užkasta gana sąmoningai, ir lietuvių teatras parodoje galėjo veikti). Reikia pasakyti, kad vėlonė Grinieneš buvo surinkusi gana puikią lietuvių prijuosčių ir juostų kolekciją, kuri dabar yra gal vienintėlis pasaulyje. Yra ji pas d-rą Grinių.

Vėlonėi teko išturti dar vieną bylą. Žandarai buvo paėmę josios vyrą į kalėjimą už tai, kam nelidės kažkokiam žydui išstatyti ukio parodoje transporto su parašu baže caria chrni. Bet ir ši byla laimingai pasibaigė.

1914 metų rudenį, vokiečiams einant į Lietuvą, vėlonė su visa šeima pasitraukė į Rusiją. Tenai apsigyveno Kislodovske, Kaukaze, kur bolševikų kulkos mirė, nei sužeista pabaigė savo gyvenimo dienas. Tokiu būdu a. a. Joanai Grinienei neteko sugrįžti atgal į tą jos mylimą kraštą, kuriam atgaivinti ji buvo padėjusi tiek energijos, sveikatos ir pasiryžimo.

1914 metų rudenį, vokiečiams einant į Lietuvą, vėlonė su visa šeima pasitraukė į Rusiją. Tenai apsigyveno Kislodovske, Kaukaze, kur bolševikų kulkos mirė, nei sužeista pabaigė savo gyvenimo dienas. Tokiu būdu a. a. Joanai Grinienei neteko sugrįžti atgal į tą jos mylimą kraštą, kuriam atgaivinti ji buvo padėjusi tiek energijos, sveikatos ir pasiryžimo.

1914 metų rudenį, vokiečiams einant į Lietuvą, vėlonė su visa šeima pasitraukė į Rusiją. Tenai apsigyveno Kislodovske, Kaukaze, kur bolševikų kulkos mirė, nei sužeista pabaigė savo gyvenimo dienas. Tokiu būdu a. a. Joanai Grinienei neteko sugrįžti atgal į tą jos mylimą kraštą, kuriam atgaivinti ji buvo padėjusi tiek energijos, sveikatos ir pasiryžimo.

1914 metų rudenį, vokiečiams einant į Lietuvą, vėlonė su visa šeima pasitraukė į Rusiją. Tenai apsigyveno Kislodovske, Kaukaze, kur bolševikų kulkos mirė, nei sužeista pabaigė savo gyvenimo dienas. Tokiu būdu a. a. Joanai Grinienei neteko sugrįžti atgal į tą jos mylimą kraštą, kuriam atgaivinti ji buvo padėjusi tiek energijos, sveikatos ir pasiryžimo.

Lietuvių Rateliuose.

BRIDGEPORT

LIAUDIES KURSŲ ATIDARYMAS.

Šį vakarą, rugs. 26 d., lygiai 8 val. vakare įvyks Liaudies kursų atidarymą, Aušros svetainėj, 3001 So. Halsted St. Liaudies Kursų organizatoriai ir mokytojai išaiškins šios naujos mokyklos programą ir įstojimo sąlygas. Kalbės keleras geriausių kalbėtojų. Ateikite! Įžanga visiems dykai.

NORTH SIDE

Prakalbos.

Serėdos vakare, rugs. 24 d. ir vėl Socialistų Apšvietos Klubas buvo surengęs lijuosybės svetainėj prakalbą. Kalbėjo d. P. Grigaitis, Naujienų redaktorius. Aiškino kokie yra skirtumai tarpe Socialistų ir komunistų. Tie jo aiškinimai kuaiškinsiausiai parodo, kurio keliu eina socialistai, o kurio—komunistai. Socialistams toks aiškinimas suteikia daug naudos. Jie dar aiškiau pamato, kad jų skleidžiamos idėjos darbininkų tarpe yra teisingos ir nuoseklios. Komunistams, kurie pratę girskambį frazių ir daug pažadėjimų,—rimti aiškinimai nepatinka. Komunistai labiau mėgsta sensacijas, o ypač jiems patinka, kuomet jų kalbėtojas niekina ir įvairiausiais vardais kolija labiau žinomus socialistus. Jie taipgi mėgsta, kad jų kalbėtojai vis kartoją apie "revoliucinį proletariatą", "revoliucinius socialistus." Beto, jie patys visur giriasi, kad jie esą "tikri revoliuciniai socialistai".

Svetainė buvo pilna žmonių ir visi ramiai klausė. Kai kurie komunistai stovėjo pas duris ir nedrįso eiti vidun. Kokie jie nedrąsūs darosi. — A. Žmogus.

BURNSIDE.

Naujienų 221 numerį B. J. Bronius peikia Apšvietos ir Dailės Draugijos įvyksiu rugs. 14 d. vakarą, kad lošėjai neatliktų gerai savo rolį, nors esą jai ne pirmą kartą ant pagrindų. Ištiesų gi buvo ir tokių, kurie dar pirmą kartą lošė, ir netaipjan prastai sulošė. Be to, reikia atsižvelgti ir į tai, kad aktoriai

čia ne specialistai, o paprasti sunkaus darbo žmonės, kurie per dieną dirbė dirbtuvėj, pavarę, vis delto nori, kiek galėdami, prisidėti ir prie kultūros kultūros darbo. Tas pat yra ir su muzikantais. Tatai kritikai neturėtų but per daug astrūs.

— V. Girnius.

ISKAS \$54,500.

Vakar paimtas vidutinio amžiaus moteris į valstijos advokato ofisą ir ten ji pasakojo, kad ji žinanti kur yra užkasta \$54,500. Tie pinigai esą užkasti kokiame ten jarde Highland Parke. Ta moteris tuojau tapo suarėštuota. Ji yra apie 45 metų senumo. Vėliau likosi atvesta ir kita moteris ir tą afisą. Ji yra apie 25 metų amžiaus ir gyvena ant Wood gatvės netoli nuo Milwaukee ave.

RADO VAIKĄ.

Vakar naktį 11:30, prie Division ir Penn gatvių rado dviejų metų vaiką. Jis buvo aprenktas apatiniais rubais. Vaikas nežino nei savo pavardės nei kur gyvena. Dabar jis randasi prie gaudos name. Policija įleško jo tėvų.

BUVO DINGES.

William Feldman, baigęs St. Louis Medikališką Kolegiją, įleškojo ir niekur negalėjo gauti darbo. Ir sykių beieškodamas darbo, dingo. Jo brolis išleido \$250 ir niekur negalėjo surasti nuo 22 d. rugp. Vakar jis telefonavo motinai, kad jis esąs netoli nuo Chicago ir turįs darbą. Jis rašęs laišką, bet jo laiškas žuvęs kelionėje. Dabar jis ketinas umai parvažiuoti namo.

PALIKO PALAIKŲ.

G. E. Haskell buvo turtingas žmogus. Jis mirdamas užrašė savo pačiai ir dukteriai, kurios gyvena 147 Dempster st., \$500,000. Savo giminėms, pažįstamiems draugams ir tarnams, užrašė \$20,500. Ir dar paliko bankoje \$100,000. Banka žada mokėti pačiai dalimis iš tos paliktos sumos pinigų.

JAUNI BANDITAI.

J. McGawley, 9 m. amžiaus ir J. Carroll ir M. Donogan, abu du po 11 m. amžiaus, vakar pakliuvo į skerdyklų policijos stotį. Beklausinėjam prisipažino, kad jie išplėšė Rainers departamentinę krautuvę, 4300 Emerald ave. ir paėmė iš ten 10 tu zinių noisnių. Pardavę tas nosises po \$1 ir \$1.20. Jie pasakė, kad neapsimoka toks darbas; vėliau ar anksčiau, sako, vis pa puls į policijos rankas. Jie visi atiduoti jaunųjų vaikų teis- mui.

DIDELIS GAIŠKAS.

Prie Halsted ir 61 gatvių su- degė didelis namas, apgyventas nigeriais. Viena nigerka liudij, kad ji mačiusi baltą žmogų bėgantį maža gatviuke ir po to juojau užsėdė prie to namo šandė, kuri buvo pirmiau ap- lieta kerosinu. Sako baltieji padegė tą namą, nes nenorėjo, kad juodieji būtų jų kaimynai. Nuostolių gaisras padarė \$25,000.

AREŠTAVO.

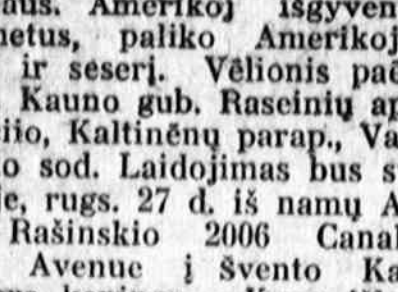
Pirmas dar toks areštas Chicagoje. Mat dabar "Ice Cream" šaltimetonės pardavinėtojai turi mokėti karės takasas. Bet H. Athapoulos, 328 W. Randolph gatvė, ėmė už šaltimetonę po 6c. ir daugiau ir ne mokėjo karės takų, nei rekordų jokių nevedė. Dabar jis pajau prastai sulošė. Be to, reikia atsižvelgti ir į tai, kad aktoriai

KAZIMIERAS RINGAILA

mirė pėnedėjį rugs. 22 d. 7 val. vakare. Jis turėjo 60 metų amžiaus. Amerikoj išgyveno 33 metus, paliko Amerikoj brolių ir seserį. Vėlonis padėjo iš Kauno gub. Raseinių apskrėčio, Kaltinėnų parap, Varšėdo sod. Laidojimas bus su batoje, rugs. 27 d. iš namų A. Alex. Rašinsko 2006 Canalport Avenue ir Svento Kazimiero kapines. Kuno išlydėjimas į Dievo Apeizdos bažnyčią bus 9 val. ryto. Visi gi minės, pažįstami, draugai ir tos draugijos, prie kurių jis prigulėjo, yra prašoma atsilankyti į jo šermentis. Užprašo

Brolis ir Sesuo.

Mikalojus Povilonis

Mikalojus Povilonis mirė 24 d. rugsėjo 7 val. vakare 53 metų amžiaus. Šioj šalįj pragyveno 27 metus. Paėjo iš Summiesčio parapijos, Uksumio kaimo, Lietuvos paliko brolių ir dvi seseris: čia Amerikoj paliko moterį Agnėšką, sūnų Kazimierą ir dvi dukteris Bronislavą ir Faustą.

Laidotuvės atsisbas subatoje, 27 rugsėjo, apie 12 val. dieną į Lietuvos Tautiškas kapines. Gentis ir draugai, išreikdami sagėdulingumo jausmą našlaičiams tokiems dalyvauti vėlonio laidotuvėse.

Agnėška Povilonienė

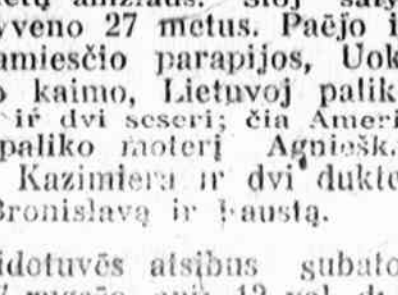
PRISIŪSK SAVO ADRESĄ

Amerikos Lietuvių Adresų knyga. Šita knyga bus išsintinėta ir visas dalis Lietuvos. Taip kad Lietuvoje tavo giminės ir pažįstami atvers šitą knygą ir žinos, kur susi- gyvenate, ir tokiu būdu galės susi- žinoti su jumis.

Reikalaukite visų informacijų, at- sakymų dėkite 2c. rasos ženklei.

STRUPAS and CO.

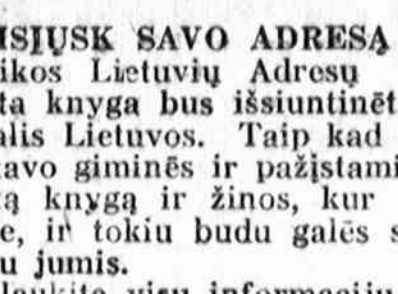
92 Warwick St. Newark, N. J.

1924 ? LOOK AHEAD

What you will be tomorrow depends on what you save today

Buy W.S.S.

VAKARŲ RENGĖJAI

TEMYKITE!

Jums trūksta naujų veiklų perstatymų scenoje ateinančią sezoną. Tai štai jums maloni žinia: Puiki komedija, kurią kūrė syks lošė Chicagoje Dromos aktoriai ir kurios niekur negalima buvo gauti, dabar tapo atspaudinta ir ją galima bus loš- ti visur. Tai komedija—

AUKSO VERŠIS.

Naujienų knygynas įsigijo šitos komedijos knygelę geroką punda, idant greitai patarnautų visiems lošėjams, kaip Chicagoje, taip ir kituose miestuose. Knygelės kaina 15c. Veiklą stant scenoje, reikia turėti 6 knygeles. Kaip patarnavimą artistams Naujienų knygynas perkan- tiems 6 knygeles atsiųsk parduos jas už 75c. Skubinkite su užsa- kymais. Siųskite savo užsaky- mus kartu su pinigais adresu:

NAUJIENOS

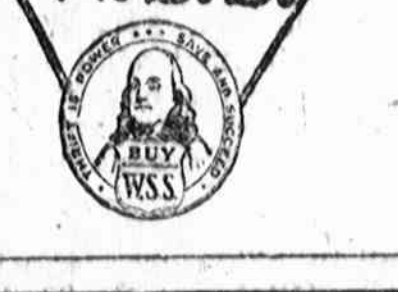
1739 South Halsted Street Chicago, Ill.

PATARIU VALGYTI DAUGIAU DUONOS.

Vakar buvo Sherman viešbu- tyj duonkepių susirinkimas. Ten kalbėjo J. Barnes, federali- skos valdžios kviečių direkto- rius. Jis pasakė, kad žmonės turėtų valgyti daugiau duonos, kad sumažintų pragyvenimo iš- laidas.

(Seka ant 6 pusl.).

Vynuogės, Vynuogės!

Vynuogės valgymui, vaisių koše- lei ir kitoms naminiams vartonėms, Californijos, New Yorko, Michiga- no kas kokiomis apštimis nori gur- beltis, krabėlėmis ar vogonais. Tel. Main 2835. Klausk Dan Coyne'o.

Coyne Bros.,

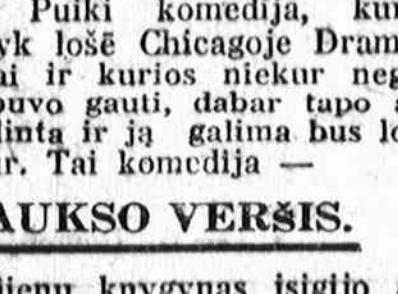
119 So. Water St. Chicago, Ill.

Plunksnos.

Jaunų žąsų 79c. svaras. Pusiaus puikais \$1.39 svaras. Geriausi puikais \$1.69 svaras.

BECKS DEP. STORE

3323-25 South Halsted St.

Vyriškų Drapanų Bargonai

Teisingas apšėjimas. Garantuo- tas užgėdinimas. Vyrų ir vaikų nuatsiūkinti, padaryti ant už- sakyto stulio ir overkultai, vėliaus- sios stulies ir konservatyvi modeliai, \$20.00 iki \$45.00.

Vyrų ir vaikų gatavai padaryti stuliai ir overkultai \$15.00 iki \$25.00

Vyrų kelnes \$3.00 ir aukščiau

Vaikų stuliai \$5.00 ir aukščiau

Įrėkite sau overkultus dabar pa- kol prieš ateinančią žiemą nepalik- kaimos.

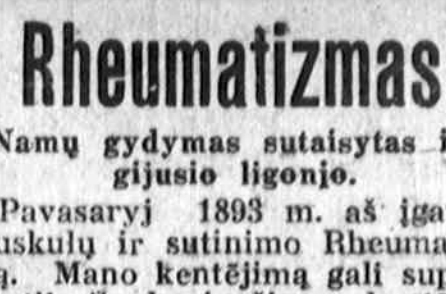
Mes užlaikome taipgi pilną sandė- lį neįymal, vartoti stulius ir over- kultus \$8.50 ir aukščiau.

Full dress, tuxedo, frock stuliai ir t. l. \$10.00 ir aukščiau.

Atdara kas vakaras iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Subato- mis visą dieną iki 10 val. vak.

S. GORDON

1415 So. Halsted St. Chicago, Ill. Įteigta 1902

Rheumatizmas

Namų gydymas sutaisytas iš- gijusio ligonioje.

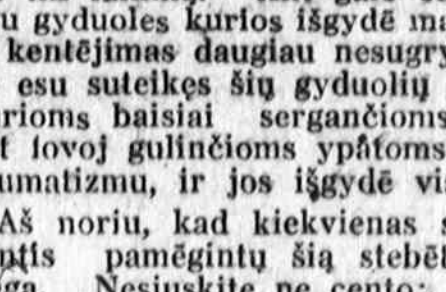
Pavasaryj 1893 m. aš įgavau muskulų ir sustinimo Rheumatiz- mą. Mano kentėjimas gali supas- ti tik tie kurie žino, kentėjau virš tris metus. Mėginau vienus vaistus po kito, daktarą po dak- tarui, bet kokią pagalbą gavau tai tik laikiną. Ant galo sura- dau gyduoles kurios išgydė mane, ir kentėjimas daugiau nesugrįžo.

Aš esu sutelkęs šių gyduolių ne- kurioms balseis sergančioms ir nei lovoj gulinėioms ypptomis su reumatizmu, ir jos išgydė visus.

Aš noriu, kad kiekvienas ser- gantis pamėgintų šią stebėliną ligę. Nesuiskite ne cento; tik- tai prisiuskite savo vardą ir ant- rašą ir aš prisiusiu dykai pamė- ginimui. Po pamėginimui, ir jei bus užtikrintu, kad tai yra jusų seniai jėskomas budas išsigydy- mui reumatizmo, galėsite prisius- sti man jo kainą vieną doleri, bet supraskite, kad aš nenoriu jusų pinigų, jei jus nesutiksite prisiusyti. Ar tas neteisingas? Deiko toliaus kentėti kuomet jums siuloma išgydymas dykai? Nelaukite. Rašykite šiandien.

Mark H. Jackson, No. 648F Curney Bldg., Syracuse, N. Y.

P. Jackson atsako už virš mi- nėto išsirciškimo teisingumą.

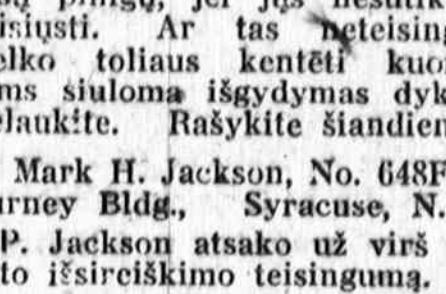
Ar Skauda Galva

Galvos skaudėji- mas gali paeiti nuo Didelio Žurėjimo ar Šilvio Suirimo, ar gal Nosis rei- kalauja priežiūros. Gal turi Slogas ar kokią Nosies ar Gerklės kliūtį, ko- kia kliūtis nebūtų, nereikia jos užlei- sti, kuomet galima pasiteliauti pas mane nemokamai ir kliūtį prašalinti. Dabartinis meto lai- kas yra kaip tik toks, kurio negali ma dūti niekas. Aš esu gydytojas niausių praktikuojančių gydytojų Chicagoje, specialistas nuo Akų, Ausų, Nosies ir Gerklės likų ir praktikuojau per 22 metus prie Sta- te gatvės. Simtai laimingų, dėkin- gų pacientų pasakis jums ką aš jiems gero padariau. Leiskite man tą pariparodyti. Ateikite ir pasimatysite su manim. (Žiūrėk adresu žemiau).

DR. F. O. CARTER,

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės.

120 So. State gat. 2 lubos ant- ros duris nuo Fair sankrovos i- šiaure. Valandos: nuo 9 iki 6; septintadieniais nuo 10 iki 12.

DR. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS

Akis Egzaminuoju Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pra- nyksta regėjimas. Mes vartojame pagoriną Oph- thalmometer. Y- patinga doma at- kreipiama į val- kus. Val. i nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėliomis, nuo 10 iki 11 dieng

4649 S. Ashland av. kamp. 47 st.

Telephone Yards 4317

Boulevard 6437

DR. M. HERZMAN

IŠ RUSIJOS

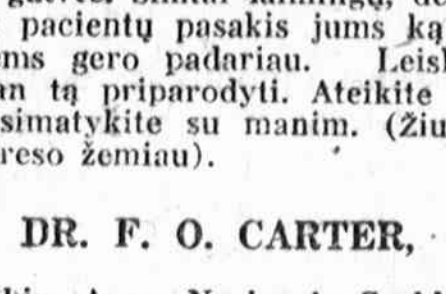
Gerali lietuviams žinomas per 16 me- tų kaip patarėjas gydymas, chirurgas ir akušeris.

Gydo atsitais ir chroniškas ligas, vy- rų, moterų ir vaikų, pagal naują me- todą X-Ray ir kitokius elektros prie- taisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir 8 vakarais. Telephone: Central 3110.

GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street VALANDOS: 9—9 ryto; tildais, 10—12 dieng

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriskų, Vyriškų, Vaikų ir visų chronišky ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago Telephone Drower 9693

Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po pietų 7—8 vak. Nedėliomis 10—12 dieng.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 27 metai

Gyvenimas ir Ofisas

3149 S. Morgan st., kertė 32 st. Chicago, Illinois.

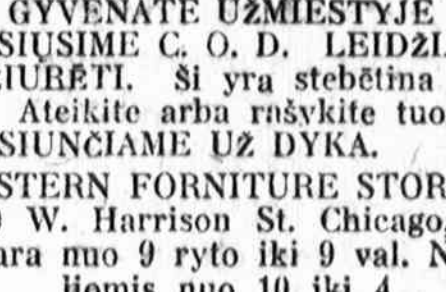
SPECIALISTAS:

Moteriskų ir Vyriškų. Taipgi Chronišky Ligu.

OFISO VALANDOS:

Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po pietų ir nuo 6—8 vakare. Nedėliomis nuo 9—2 po piet.

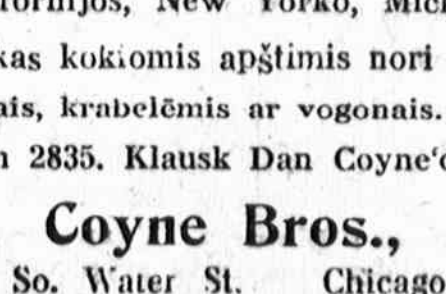
Telephone Yards 687

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

Dr. M. T. Strikolis

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.

1757 W. 47 St., Chicago, Ill.

Ofiso Tel. Boulevard 160

Rez. Tel. Seeley 420

Mrs. A. Michniewicz

Buigasi Akusertijos ko- legijai; ligai praktikuoti Pennsylvanijos hospitalėse ir Pasėk- min g a i patarnau- ja prie gimdymo. Duodu rodą viskio- se ligose moterims ir merginoms.

3113 So. Halsted Str. (Ant antrų lubų) Chicago, Ill.

Nuo 6 iki 9 ryto ir 7 iki 9 vak.

Ar Norit Buti Sveiki?

Kad turėt galimybę pasi- džiauti gyvenimu ir jo ma- lionėmis

Reikalaukite tvejas

PARTOLA

Visame pasaulyje žino- mas vaistas išvalyti krau- jo ir pilvo.

PARTOLA yra geriausias draugu vyrų, moterų ir vaikų. Kiekvienoje lietuvių sei- mynoje turi rasti Partolą.

PARTOLA rekomendu- jama ir parduodama dide- lėse dėžėse, kurios kainuo- ja tikrai \$1.00. Kiekvienos dėžės užteks palaikymui sei- mynoj sveikatos 3 mėne- siams. Užsakykite šiandien.

APTEKA PARTOSA

160 Second Ave., New York, N. Y., Dept. L 1 (88)

INFLUENZA

šita liga, kuri tiek gyvasčių paėmė, vėl yra mūsų tarpe

APSISAUGOKITE!

Ateikite pas mane, suteiksiu nemok- amą patarimą. Neatidėliokite.

Jei turite slogas Nosies, Gerklės, ar bronchinių takų tai jus lengvaigaltė užsikrėsti Influenza. Pneumonija, Džioga, ar skliovio ligomis, nuo ku- rių galite visai nepasveikti.

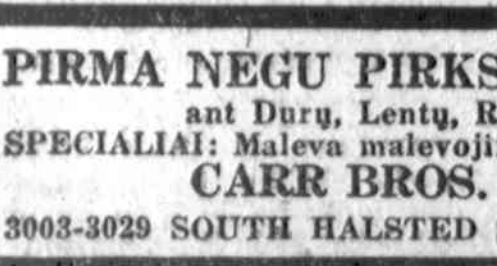
Mano gydymas neleidžia plėtoties ir gydo Influenza ir jos blogas pasekmes. Ištrikite mano gydymą plačių kliūtis. Aš esu specialistas nuo visokių ligų Akų, Ausų, Nosies, Gerklės ir Plaučių.

Aš atitaisau žvairas akis vienu atsilankymu. Aš prirenku akinius linkamai. X Spinduliais egzaminavimas.

Tel. Rand 2066

W. M. LAWHON, M. D.

35 So. Dearborn St. Link kelinėje iki 3-čio augšto.

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS

ant Durg, Lentų, Rėmų ir Stogams Popierų.

SPECIALIAI: Mėlema mėlyniui stobų iš vidaus, po \$1.50 už gal.

CARR BROS. WRECKING CO.,

3003-3029 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS.

